

VITE! – 1. díl

Lekce 1

Les mots (str. 17)

Hlásky a písmena

Přízvuky a znaky

Pozoruj následující slova:

Émilie atd.

- Ve francouzštině může být psaný přízvuk tzv. ostrý (*aiguë*) – nachází se nad **e** nebo tzv. těžký (*grave*) – nachází se nad **a, e, u** nebo tzv. průtažný (*circumflexe*) – můžeme ho najít nad všemi samohláskami.
- Znak *cédille* se dává pouze před samohlásky **-a, -o, -u**.
- Bez *cédille* je hláska tvrdá (k): *balcon*
- S psaným *cédille* je hláska měkká (s): *glaçon*
Následují cvičení 1 a 2
- Hlasový (tónický) přízvuk je na poslední slabice, když :
  - slova končí na souhlásku nebo **-a, -i, -o, -u, -é**: *salut, Bruno*
  - slova končí na samohlásku, po níž následuje **-e**: *Julie*
- Hlasový přízvuk je na předposlední slabice, když slovo končí na souhlásku, po níž následuje **-e**: *timbre, Caroline*.
Následuje cvičení 3

Gramatika? Snadné!

Str. 20 (vlevo nahoře)

Neurčitý člen

- Ve francouzštině stojí před podstatným jménem člen. Neurčitý člen se dává před jméno, které označuje osobu nebo věc blíže neurčenou.

Str. 20 (vpravo nahoře)

- Když **C'est...** (přel. *To je...*) odpovídá na otázku **Qui c'est?** (*Kdo je to?*), identifikuje osoby.

Když **C'est...** odpovídá na otázku **Qu'est-ce que c'est?** (*Co je to?*), identifikuje věci nebo zvířata.

Str. 21 (vlevo nahoře)

Osobní zájmena podmětná

- ° Osobní zájmena podmětná jsou: **je, tu** ... atd. Dávají se před sloveso a píší se vždy.
- ° Zájmena přízvučná jsou: **moi, toi** atd. Používají se, když tam není sloveso nebo pro zdůraznění podmětu, který předchází.

Tu/vous

- ° Osobní zájmeno **vous** (vy) se používá ve zdvořilém vyjadřování.
- ° Osobní zájmeno **tu** (ty) se používá v důvěrné, familiérní mluvě.

Sloveso *s'appeler* v přítomném čase

- ° Sloveso **s'appeler** patří do první skupiny (viz str. 30). Má jednu zvláštnost: zdvojuje písmeno **l** ve všech osobách kromě 1. a 2. osoby množného čísla.

Str. 21 (pravý sloupec uprostřed)

Sloveso *être* v přítomném čase

Lekce 2

Les mots (str. 27)

Hlásky a písmena

Němé *e*

- 1 Na předcházejících stránkách ses setkal/a s následujícími slovy. Poslechni si je znovu a dávej pozor na výslovnost koncového **-e**. Co pozoruješ?

Caroline   *unité* atd.

- ° Ve francouzštině **-e** na konci slova nemá přízvuk: nazývá se němé **-e**.

Nathalie, novembre

- ° Nevyslovuje se také **-e** před souhláskou na konci slova: *tu parles, tu t'appelles*
Následují cvičení 2, 3, 4

Bonne idée! Dobrá rada!

Nevadí, když nerozumíš všem slovům říkanky. Soustřed' se na to, co je požadováno v zadání.

Gramatika? Snadné!

Str. 30 (levý sloupec nahoře)

Člen určitý

- ° Člen určitý se dává před jméno, které označuje osobu nebo věc definovanou. (rámeček)
- ° Člen určitý **le** a **la** ztrácí samohlásku **e**, **a** a nahrazuje ji apostrofem před samohláskami nebo němým **h**.

Tvoření množného čísla (1)

Singulár (jedn. číslo)

Plurál (množ. číslo)

- ° Množné číslo podstatných jmen se tvoří obvykle přidáním **-s** k jednotnému číslu.
- ° Jména, která končí na **-s** v jednotném čísle, se v množném čísle nemění. Jména, která končí v jednotném čísle na **-eau**, mají v množném čísle na konci **-x**.

Str. 30 (pravý sloupec uprostřed)

Slovesa na **-er**

habit -er

- ° Slovesa jako **habiter** (**aimer**... atd.), jejichž infinitiv končí na **-er**, jsou slovesa pravidelná, která patří do první skupiny. Přítomný čas oznamovacího způsobu se tvoří přidáním koncovek **-e**, **-es** ... atd. ke slovesnému kmeni (**habit-**).
- ° Osobní zájmeno **je** ztrácí **e** (apostrofuje) před samohláskami a němým **h**.

Str. 31 (vlevo nahoře)

Sloveso **avoir**

Str. 31 (pravý sloupec)

Zájmena přivlastňovací (rámeček)

- ° Zájmena přivlastňovací vyjadřují přináležitost k něčemu nebo někomu: *Je te présente...*

Bon à savoir! Je dobré vědět!

Před slovy ženského rodu začínajícími na samohlásku nebo němé **h** používáme tvary rodu mužského **mon**, **ton**, **son**.

Lekce 3

Les mots (str. 37 dole)

Hlásky a písmena

Intonace (cv. 1)

- Intonace umožňuje rozlišit otázku od tvrzení. Je-li věta tázací, hlas stoupá, má vzestupný tón.
Následuje cvičení 2

Gramatika? Snadné!

Str. 40 (levý sloupec)

Tvoření ženského rodu (1)

- Ženský rod podstatných a přídavných jmen se obvykle tvoří přidáním **-e** k rodu mužskému. (rámeček)
- Když končí rod mužský na **-e**, zůstává podstatné nebo přídavné jméno beze změny.
- Ženský rod podst. a příd. jmen na **-ien** má tvar **-ienne**.
- Jiné případy (rámeček)

Str. 40 (pravý sloupec)

Tvoření otázky

- Ve francouzštině se může tvořit otázka třemi způsoby:
  - 1 stoupavou intonací hlasu
  - 2 opisem pomocí **est-ce que**
  - 3 přehozením postavení podmětu a slovesa
- Nejčastěji se používá způsob 1 a 2, které odpovídají standardnímu rejstříku.
- Opis s **est-ce que** se používá v písemném i ústním projevu. **Que** apostrofuje (ztrácí **-e**) před **il** a **elle**.
- Inverze podmětu a slovesa se používá v jazyce spisovném a psaném projevu. Sloveso je spojeno s podmětem spojovací čárkou a ve 3. osobě jednotného čísla je třeba vložit **-t-** mezi sloveso a zájmeno **il** nebo **elle**: *Aime-t-elle les fraises?*

Str. 41 (levý sloupec)

Tvoření záporu

- Záporná věta se tvoří postavením **ne** (**n'** před samohláskami nebo němým **h**) před sloveso a **pas** za sloveso.

Slovesa na **-er** (2)

5 Doplň časování slovesa **aimer** a pozoruj časování slovesa **préférer** (rámeček)

- Všechna pravidelná slovesa, která končí na **-er**, se časují jako **aimer**: *adorer* ... atd.
- Sloveso **préférer** má zvláštnost: druhé **é** se mění na **è** ve třech osobách jednotného a ve 3. osobě množného čísla.

Lekce 4

Communication (str. 53)

Hlásky a písmena (levý sloupec uprostřed)

Vázání

1 Poslouchej a pozoruj.

- Všiml/a sis? Slova se často vyslovují, jako by byla spojena s těmi slovy, která následují: jedná se o **vázání**. Některé souhlásky, které se na konci slova nevyslovují, mohou být v určitých případech vysloveny s počáteční samohláskou slova, které následuje.

! Se jmény osob a po spojce **et** se **vázání** nedělá.

Následuje cvičení 2, 3

Gramatika? Snadné!

Str. 54 (vlevo nahoře)

Tvoření ženského rodu (2)

- Obecné pravidlo: viz lekce 3

◦ Jiné případy
(rámeček)

◦ Zvláštní případy
(rámeček)

Str. 54 (pravý sloupec uprostřed)

Tvoření množného čísla (2)

° Obecné pravidlo: lekce 2
° Jiné případy
(rámeček)

° Když jednotné číslo končí na **-s** nebo **-x**, zůstává množné číslo muž. rodu beze změny.

° Zvláštní případy
(rámeček)

Str. 55 (vlevo nahoře)

Il y a

° Výraz **il y a** označuje přítomnost nebo existenci osob nebo předmětů na nějakém místě.
Po **il y a** může následovat jednotné nebo množné číslo. V záporu má **il y a** tvar
il n'y a pas následovaný předložkou **de**.

Combien de/d'...

° Tázací určovací výraz **combien de** vyjadřuje počet. Je neměnný a může být následován jednotným nebo množným číslem.
Combien de stylos... atd.

V uvolněném (famielním) stylu se **combien de** může umístit za sloveso: *Tu as...* atd.

! **De** apostrofuje (ztrácí **-e**) před samohláskami a němým **h**: *Il y a combien...* atd.

Str. 55 (vpravo nahoře)

Slovesa *vouloir* a *pouvoir*

Přítomný čas oznamovacího způsobu (indikativu)

Lekce 5

Communication

(str. 63 – levý sloupec uprostřed)

Hlásky a písmena

Koncové souhlásky němé

1 Poslouchej a opakuj:
nid, grand... atd.

° Koncové souhlásky **d, p, s, g, t, x, z** umístěné na konci slova se většinou nevyslovují.

° Souhláska **r** na konci slova **monsieur** se nevyslovuje.

° V některých slovech jako **clef**, **cerf** a **nerf** se koncové **f** nevyslovuje.
Následuje cvičení 2, 3

Gramatika? Snadné!

Str. 64 (vlevo nahoře)

Předložka **à**

- ° Předložka **à** se používá pro:
  - ° označení pohybu: *je vais...* atd.
  - ° označení místa: *Elle habite...* atd.
  - ° označení času: *Valérie...* atd.
- ° vyjádření trvání: **de ... a**
- ° Předložka **à** se používá také ve výrazech: **à pied**, **à vélo**

Bon à savoir! Je dobré vědět!

à + le = au

(stažený člen: viz lekce 6)

Bon à savoir! Je dobré vědět!

Neplet'te si předložku **à** (označenou přízvukem accent grave) s **a** bez přízvuku (sloveso **avoir** ve 3. os. jednotného čísla).

Str. 64 (pravý sloupec uprostřed)

Slovesa *faire* a *prendre*

(vpravo dole)

- ° Slovesa **faire** a **prendre** jsou nepravidelná. Slovesa **apprendre** a **comprendre** se časují stejně jako **prendre**.

Str. 65 (vlevo nahoře)

Zvratná slovesa

(rámeček)

- ° Slovesa zvratná se časují se zájmeny **me**, **te** ... atd. Zájmena **me**, **te**, **se** ztrácejí **e** před samohláskami a němým **h**.
- ° Všechna zvratná slovesa se časují podle vzoru slovesa **se coucher**: *s'habiller* ... atd.
- ° Všechna slovesa typu **se lever**, jejichž předposlední slabika infinitivu je němé **e**, mění své **-e** na **-è** ve všech osobách kromě 1. a 2. osoby množného čísla. Sloveso **se promener** se časuje stejným způsobem jako **se lever**.

Slovesa *manger* a *aller*

(rámeček)

- Sloveso **manger** vkládá **e** před koncovku **-ons** 1. osoby množného čísla. Slovesa **nager** a **voyager** se časují podle stejného vzoru.
- Sloveso **aller** je jediné sloveso na **-er** úplně nepravidelné.

Lekce 6

Les mots (str. 71 – vpravo dole)

Bon à savoir! Je dobré vědět!

Jako všechna přídavná jména i adjektiva označující barvy se shodují v rodě a čísle se jménem, ke kterému se vztahují (lekce 3 a 4).

Zvláštní případy: **Masculin**   **Féminin** (atd.)

Některá jména používaná jako adjektiva barev zůstávají beze změny: *la jupe marron* atd.

Communication (str. 73 – levý sloupec uprostřed)

Bon à savoir! Je dobré vědět!

S'il te plaît je zdvořilostní formule, která doprovází otázku pokládanou osobě, které tykáme.

S'il vous plaît se používá, když se obracíme na osobu, které vykámé.

Hlásky a písmena

Hlásky y a u

- 1 Na předcházejících stránkách ses setkal/a s následujícími slovy. Poslechni si je znovu a dej pozor na výslovnost hlásky **ou** a samohlásky **u** – *couleur, pourquoi* atd.

◦ Ve francouzštině se **u** vyslovuje vždy **y**, dvojhláska **ou** se vysloví **u**.

Následují cvičení 2, 3

Gramatika? Snadné!

Str. 74 (vlevo nahoře)

Stažené členy

à + člen

(rámeček)

de + člen

(rámeček)

Str. 74 (vpravo nahoře)

Předložky místa

° Ve francouzštině následuje obvykle po předložkách místa určitý člen: *sur/sous la table*.

Str. 75 (vlevo nahoře)

Pourquoi/parce que

° **Pourquoi** se používá při kladení otázky. **Parce que** odpovídá na otázku. **Parce que** apostrofuje (ztrácí **-e**) před samohláskou nebo němým **h**: *Pourquoi tu veux* □ atd.

Str. 75 (vlevo dole)

Slovesa *devoir* a *mettre*

(rámeček)

Str. 75 (vpravo uprostřed)

Je voudrais...

° Kondicionál se používá k vyjádření přání zdvořilým způsobem. Tvoří se od infinitivu přidáním koncovek: **-ais, -ais...** atd.

Lekce 7

Les mots (str. 85 – vpravo dole)

Bon à savoir! Je dobré vědět!

Le studio: malý byt tvořený jedinou místností.

Le bureau: pracovna nebo kancelář, ale je to také stůl, na kterém se píše.

L'évier: nádržka s vodovodním kohoutkem umístěná v kuchyni (dřez na nádobí).

Communication (str. 87 – vlevo dole)

Hlásky a písmena

Hlásky *a* a *ã*

1 Poslouchej a dávej pozor na výslovnost: *maman, mamie* atd.

° Ve francouzštině se hláska **a** píše **a** a vyslovuje se jako ve slovech *bas...* atd.

° Nosová hláska **ã** se může psát různým způsobem (**an, en, am, em**), ale její výslovnost se nemění.

Následuje cvičení 2, 3

Gramatika? Snadné!

Str. 88 (vlevo nahoře)

Předložky *avec* a *chez*

- Předložka **avec** uvádí doprovodný předmět a předložka **chez** uvádí určení místa.
Po předložce **chez** může následovat :
  - vlastní jméno: *Je vais chez Kevin.*
  - obecné jméno osoby: *Je vais... atd.*
  - osobní zájmeno: *Je suis chez moi.*

Str. 88 (vpravo nahoře)

Zájmeno *on*

- Neurčité zájmeno **on** je vždy následováno slovesem v 3. osobě jednotného čísla. Je podmětem a nemění se.
- Je možné ho použít místo **nous** v uvolněném jazyce.
On va au club... atd.
- **On** znamená také všichni, kdokoli.
Ici, on parle français.

Str. 88 (vpravo uprostřed)

Rozkazovací způsob

- Rozkazovací způsob (imperativ) se používá k vyjádření rozkazů, vyzvání nebo zákazů.
- Imperativ se používá bez podmětu. U sloves na **-er** jsou koncovky imperativu stejné jako koncovky přítomného času, kromě 2. osoby jednotného čísla, která ztrácí **-s**.
- Jsou pouze tři osoby časování imperativu: 2. osoba jednotného čísla, 1. a 2. osoba množného čísla.

Str. 89 (pravý sloupec nahoře)

Sloveso *connaître*

- Slovesa **apparaître** a **disparaître** se časují jako **connaître**.

Lekce 8

Gramatika? Snadné!

Str. 98 (vlevo nahoře)

Vyjádření místa

- Znáš už některé předložky místa jako **sur**, **sous**, **devant**, **derrière** (lekce 6). Zde jsou další: (následují obrázky).
- Po těchto předložkách místa následuje člen: **de**, **du**... atd.

Str. 98 (vpravo uprostřed)

Rozkazovací způsob sloves *aller* a *prendre*

(rámeček)

- Rozkazovací způsob sloves **aller** a **prendre** se tvoří z přítomného času indikativu. Ale na rozdíl od sloves na **-er** sloveso **prendre** ponechává **-s** v jednotném čísle: *prends!*

Str. 99 (vlevo nahoře)

Záporný rozkazovací způsob

- Pozoruj větu: *Ne tourne pas...* atd.
- Záporný rozkazovací způsob se tvoří přidáním **ne** před sloveso a **pas** za sloveso.

Str. 99 (vlevo dole)

Hlásky a písmena

Hlásky *s* a *z*

- 1 Poslouchej a dávej pozor na výslovnost.
sable, *place*... atd.
- Hlávka **z** má tři různé grafické podoby: **z** jako **zéro**, **x** jako **deuxème**, **s** umístěné mezi dvěma samohláskami jako **poison**.
  - Hlávka **s** má více psaných podob: **-s** na začátku slova, **-s** před nebo po souhlásce, **-ss** mezi dvěma samohláskami, **-c** před **e/i**, **-ç** před **a/o/u**, **-t** ve slovech, která končí na **-tion**.

Str. 99 (vpravo nahoře)

Slovesa *savoir* a *voir*

(rámeček)

- Slovesa **prévoir** a **revoir** se časují jako **voir**.

Lekce 9

Gramatika? Snadné!

Str. 108 (vlevo nahoře)

Předložky s názvy zemí nebo měst

1 Přečti si znovu rozhovor na str. 102 a doplň věty:

- Předložky **a**, **de**, **en**, **au**, **aux** uvádějí určení místa:
- **a** + jméno města
- **en** + jméno země rodu ženského v jednotném čísle
- **en** + jméno země rodu mužského, které začíná na samohlásku
- **au** + jméno země rodu mužského v jednotném čísle
- **aux** + jméno země v množném čísle
- **de** vyjadřuje původ

Str. 108 (vpravo nahoře)

Vyjádření času

- V lekci 5 ses už setkal/a s těmito výrazy: *Je prends...* atd.
- Pro vyjádření časového určení se používají následující výrazy:
- **à** + hodina k označení časového rozvrhu
- **de ... à** k označení trvání
- **dans...** k označení děje budoucího nebo bezprostředně následujícího
- **en/au** k označení měsíce nebo ročního období
- **le** + datum nebo den k označení přesného data nebo děje, který se opakuje:
Le 2 juillet, je vais... atd.

Str. 109 (vlevo nahoře)

Blízký budoucí čas

- K označení děje, který bude dovršen, nebo něčeho, co se bude konat, se používá blízký budoucí čas: tvoří se ze slovesa **aller** + infinitivu slovesa, které vyjadřuje děj: *Je vais partir. Il va pleuvoir.*

4 Použij prvky z obou sloupečků k napsání vět. (rámeček)

Str. 109 (vlevo dole)

Hlásky a písmena

Hlásky **ua**

1 S těmito slovy ses už setkal/a. Poslouchej a dávej pozor na jejich výslovnost.

- Hlásky **ua** odpovídá dvojhlásce **oi**. Skupina **oy**, po níž následuje samohlásky se vyslovuje **ua + j**. Když po **oi** následuje souhlásky **n**, hlásky je nosová jako ve slovech **loin**, **besoin** a **coin**.

Str. 109 (vpravo nahoře)

Slovesa **venir** a **partir**

(rámeček)

- Slovesa **sentir**, **mentir** a **sortir** se časují jako **partir**.